

SAK 22/07 STRATEGISK PLAN FOR HALLINGDAL, STATUS, DRØFTING MED RÅDMANNSUTVALET

Saksopplysing

Handlingsprogrammet til Strategisk plan for Hallingdal har tiltak som Regionrådet eller Rådmannsutvalet har ansvaret for, og det er tiltak som det kan vera naturleg at Regionrådet og Rådmannsutvalet samarbeidar om.

For at Strategisk plan skal vera eit operativt og godt verktøy er det viktig at Regionråd/Rådmannsutval har drøftingar om gjennomføring og blir oppdatert på status.

I vedlegg 1 er det laga eit utgangspunkt for orientering, vidare drøfting og prioritering av handlingsplan.

Vedlegg 2 tek spesielt for seg synspunkt og tankar i forhold til tilflytting og rekruttering. Vedlegg 3 skisserar litt bakgrunn i forhold til strategiar for å skapa sterkare forankringar til hyttefolket. Egna møteplassar vil sikkert vera eit stikkord. Veit me nok om hytteigarane kan vera eit anna.

Ål 19.5.2007

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar

Vedlegg

SAMHANDLING		Periode	Kostnad	Ansvar	I gang	Pri
Mål 1: Kommunane i Hallingdal skal gjera kvarandre gode!						
Gjera Hallingdal sterkare og gje betre tenester til innbyggjarane.						
	Strategiar:					
a	Tettare samarbeid mellom kommunane, vidareutvikling av det interkommunale samarbeidet innan tenesteproduksjon					
1	<p>Hallingdal må (i perioden) få ein gjennomgang av alle (viktige) tenesteområda for å identifisere dei område der samarbeid vil gje gevinst.</p> <p>Måla er å redusere sårbarheit, utvikle og ivareta kompetanse og effektivisere bruken av dei samla ressursane. Aktuelle tiltak kan t.d vere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utgreie utvida/felles kulturskole for Hallingdal, t.d. samarbeid om lærekrefter • Utgreie felles næringskontor for Hallingdal, t.d. med utgangspunkt i Hallingdal Etablerersenter • Utgreie samanslåing tekniske tenester i Hallingdal • Etablere (vidareutviklar) eit samarbeid om barnevern. • Utgreie felles kommuneoverlege for Hallingdal • Vidareutvikle samarbeidet mellom PP-tenestene. • Utgreie eit nærmare samarbeid innan samfunnsmedisin i Hallingdal, med bakgrunn og erfaringar frå andre regionar. 	Kont.	eigen tid	RU		
2	Event. opprette prosjektstilling for å vurdere konkrete samarbeidsprosjekt	2007	eigen tid	RU		?
3	Utarbeide konkrete forslag til samarbeidstiltak innan landbruksforvaltninga og private tenesteytarar på fagområdet, med mål om å etablere eit eller fleire interkommunale kompetansesentra for landbruk i Hallingdal.	2008	eigen tid	RU/ Landbrukets Fagsenter		?
4	Etablere eit samarbeid om NAV-reforma for å sikre Hallingdal eit fullverdig tilbod med høg kompetanse	2007	eigen tid	RU		
5	Hallingdal vidareutviklar det interkommunale samarbeidet innan administrative og tekniske støttefunksjonar.	kont.	eigen tid	RU		
b	Open og tydeleg kommunikasjon om samarbeidsområde					
1	Betre informasjon internt og eksternt	kont.	20.000/år	RR/RU		1
c	Offensiv regional profilering og identitetsbygging					
1	Vidareutvikle felles grafisk profil og profilering (med basis i lokal kultur)	2008	50.000	RR		1

Mål 2: Hallingdal sine interesser skal ivaretakast gjennom eit handlekraftig regionråd.					
Strategiar:					
a	Klargjera kva politikkområde Regionrådet skal ha eit spesielt ansvar i forhold til "omverda".				
1	Setja ned arbeidsgruppe for å vurdere kva område som kan/bør regionaliserast, og korleis styring, ansvar og mynde skal organiserast	2008	eigen tid	RR (nytt)	2
b	Styrke og vidareutvikle Regionrådet og Hallingtinget.				
1	Regionrådet initierer ein prosess med prosessleiar/prosjektleiar utanfrå for å styrke samhandlinga i det regionale samarbeidet.	2008	100.000	RR (nytt)	2
c	Arbeide for Hallingdal sine interesser i samband med forvaltningsreforma. Styrke Hallingdal sin posisjon i det pågående BTV- forsøket.				
1	Intensivere arbeidet for å vurdere Hallingdal sin posisjon i aktuelle framtidige regionar	2007	eigen tid	RR	
2	Ta initiativ til sterke samarbeid med fjellregionane i BTV	2007	eigen tid	RR	
d	Vidareutvikle fjellregionsamarbeidet på tvers av fylkesgrenser, satsing på internasjonalt nettverkssamarbeid gjennom deltaking i Fjellregionsamarbeidet og prosjekt og program som er naturleg for Hallingdal.				
1	Vidareutvikle samarbeid på fjellregionsnivå, og gjennom dette utvikle internasjonalt nettverkssamarbeid for å kome i ein meir aktiv dialog med EU	2007	eigen tid	RR	
Mål 3: Knutepunkt Gol, spelar saman med dei andre kommunenesentra					
Strategiar:					
a	Sikre og styrke statlege og fylkeskommunale funksjonar som er lokalisert i Hallingdal.				
1	Oppnemne eigen arbeidsgruppe som har eit spesielt ansvar å følgje opp, m.a. i høve til å sikre slik lokalisering.	2007 kont.	20.000	RR	1
b	Felles opptreden overfor sentrale styresmakter for å få fleire statlege arbeidsplassar til regionen og utvikle beredskap for flytting av statlege arbeidsplassar.				
1	Kartlegge aktuelle statlege arbeidsplassar som kan vera aktuell å desentralisere	2007	eigen tid	Arb.gr. ¹	1

¹ Same arbeidsgruppe som for 3.a.1

Mål 4: Helsefremmende tiltak i partnarskap skal fremme aktivitet, god helse og trivsel i befolkninga i Hallingdal						
Strategiar:						
a	Utvikle partnarskapsavtalane som er gjort saman med Buskerud fylkeskommune, til å bli eit regionalt samarbeid om folkehelse					
1	Utarbeide regional folkehelseplan. (verktøy for tiltak som Grøn omsorg, IL@skolen , Friskliv, rett kosthold/fysisk aktivitet)	2007	eigen tid	RU/Bfk		?
2	Vurdere etablering av Hallingdal Friluftsråd	2008	eigen tid	RR		3
b	Gå inn i eit utviklingsarbeid for å synleggjera folkehelse i planarbeidet i regionen og i dei einskilde kommunane (Kan vera ein del av ein folkehelseplan?)					
1	Utvikla konseptet "Inn på tunet Hallingdal" (http://www.innpaatunet.no/ (Noko kan passe for kommunalt nivå og noko for regionalt nivå)	2007	300.000 ²	RR/FMLA / Bondelag		?
Mål 5: Vidareutvikle Hallingdal sjukestugu som distriktsmedisinsk senter						
Strategiar:						
a	Etablere eit formalisert samarbeid med Ringerike HF for å utvikle Hallingdal sjukestugu vidare som distriktsmedisinsk senter.	2007	eigen tid	RR/RU		
b	Utgreie eit forskings- og utviklingssenter ved Hallingdal sjukestugu i samarbeid med Helse Sør og Ringerike sykehus	2007	eigen tid	RR/RU/RS		
KOMPETANSE						
Mål 6 Innbyggjarane er Hallingdal sin viktigaste ressurs – me vil ta vare på og utvikle kompetansen i regionen.						
Strategiar:						
a	Utvikling av opplæringstilbod gjennom auka samhandling mellom utdaningsinstitusjonar på høgskule og vgs. nivå og regionalt næringsliv.					
1	Kartlegge behovet for desentralisert høgskuleutdanning og gjennomføre desse.	2007	50.000	RR/Komp. nettverk		?

² 100.000 frå Regionrådet, 200.000 frå FMLA

2	Forprosjekt for å få fokus på forskning og høgskuleutdanning knytt opp mot lokale kompetansesenter (som DBC Næringshage) og vidaregåande utdanning.	2007	50.000	RR/vgs/D BC/ andre		?
b	Satsing på kompetansesentra innan næringsutvikling, kultur, reiseliv, landbruk og helse					
1	Partnarskapsavtale med DBC-Næringshage	2007- 2010	300.000/ år	RR/DBC		
2	Arbeide for etablering av nasjonalt forskingssenter for reiseliv i Hallingdal	2007	50.000	RR/HR ³		
3	Arbeide for status som Norwegian Centres of Expertise	2007	400.000 ⁴	RR/næring sliv		
4	Utvikle Ål vidaregåande skule, avd. Lien (tidligare Lien landbruksskule), til eit kompetansesenter på brei basis.	2007- 2010	-	Bfk/RR		?
5	Satse på å bygge opp utviklings- og kompetanseprosjekt innan alternativ energi i eit samarbeid med næringslivet.	2007- 2008	-	Hkn/ Næringsliv /RR		?
6	Bygge opp næringshagar (veksthus) i alle kommunane, desse må stå saman i nettverk.			Kommunale		1
c	Auka entreprenørskaps- og innovasjonsevna.					
1	Auka satsing på entreprenørskap i skolen, m.a. Ungt entreprenørskap Hallingdal, grunnskule	2007- 2008	640.000 ⁵	RR/NHO		
2	"Gründerklekkeriet"	kont.	⁶	DBC		
3	Desentralisert inkubatortilbod for Hallingdal	kont.	⁷	DBC		
4	Yrkesmessa	2008	200.000	RR		
5	Bistand til etablerarar (Hallingdal Etablerersenter)	kont.	250.000 ⁸	RR		

³ HR=Hallingdal Reiseliv⁴ Ekstern finansiering⁵ 320.000 løyvd av Regionrådet/Bfk og 320.000 frå NHO⁶ Som ein del av 6.b.1⁷ Som ein del av 6.b.1⁸ Kommunale tilskot kjem i tillegg

Mål 7 Kulturliv, næringsliv og det offentlege skal stimulere kvarandre for å utvikle Hallingdal til ein profilert kulturregion.					
Strategiar:					
a	Ta vare på kulturarv og kulturmiljø som ressurs for verdiskaping og stadsutvikling m.a. gjennom kommunale planar.				
1	Vurdere etablering regionalt fotoarkiv.	2008	-	RR/Arkiva	3
2	Verdiskaping innan kulturminneområdet, med bakgrunn i MD og Riksantikvaren sitt program (2006 – 2010)	2007-2010	50.000/år	RR/RU/Hallingdal Museum	1
3	Etablere eit regionalt kulturutval	2008	20.000/år	RR	2
4	Styrking av vertsskapsrollar med fokus på formidling av lokal tradisjon og kultur.	kont.	30.000/år	RR	1
b	Utvikle næringsverksemd med basis i regionen sin kulturelle aktivitet				
1	Gardnosbreksja som internasjonal attraksjon, oppfølging/vidareutvikling av kommunalt prosjekt	2007-2010	-	Nes kommune	
2	Hallingdal Museum som regional institusjon i samspel kultur/turisme	kont.	100.000	HM/HR	
3	Utvikle/marknadsføre nisjeprodukt og andre opplevelingar med basis i lokal tradisjon.	2007-2010	⁹	HR	
4	Utvikle betre og felles informasjon om aktivitetar og tilbod på tvers av kommunane (kva skjer)	2007	-	RR/RU	1
c	Vidareutvikle Ål kulturhus som det regionale kulturhuset				
1	Opprette regional produsentstilling med base Ål kulturhus og verksemd i heile Hallingdal	2008 -	¹⁰	Ål kommune	?
2	Vurdere samling av sentrale aktørar innan kulturformidling/kulturproduksjon og reiseliv/næring under same tak.	2007-2008	50.000	Ål kommune ¹¹	?

⁹ Støtte ligg i tiltak 9.a.1

¹⁰ Full stilling som kan finansierast med sal av tenester til ulike enkelt-produksjonar og t.d. faste oppgåver for Hallingdal teaterverkstad og kulturskulane.

¹¹ Andre aktørar er t.d. Hallingdal Teaterverkstad, kulturavdelingane i kommunane, reiselivsaktørar, private kulturformidlarar

INNOVASJON, NÆRINGSLIV (bulyst)						
Mål 8 Etablere utviklingsarenaer for innovasjon og nyskaping						
	Strategiar:					
a	Legge til rette for bransjar med særleg vekstpotensiale gjennom samhandling.					
b	Bidra til etablering og vidareføring av bransjearenaer/bedriftsnettverk					
1	ValHall – felles rekrutterings og entreprenørskapsprogram for Valdres og Hallingdal	2007-2010	40.000/år	DBC/RR		
	Oppsøke høyskoler for å synliggjøre Hallingdal som arbeidsregion. (del av 8.b.1)		-	RR/DBC		2
2	Vidareutvikling/drifting av www.ressurspersoner.no	2007-2010	40.000/år	RR/DBC		
3	Felles oversikt over næringsområde??		-			?
4	Opprette interkommunalt etableringsfond		-			?
c	Vidareutvikle Hallingdal Etablerersenter	2007-2010		HE		

Mål 9 Vidareutvikle Hallingdal til den fremste reiselivsregionen i landet.						
	Strategiar					
a	Støtte opp om reiselivssamarbeid					
1	Støtte opp om felles reiselivsselskap Hallingdal Reiseliv (Hallingdal Reiseliv må vera Hallingdals felles organ på reiseliv med fokus på felles merkevarebygging, samarbeid, kompetanse og kvalitet.)	2007-2010	800.000/år	RR/HR		
2	Gjera Hallingdalselva (også andre elvar og fiskevatn i Hallingdal?) til innlandsnorges mest attraktive fiske elv. (eller "Hallingdal, ørretens rike")	2007-2010	50.000/år	Elveeigarla g/ ECO/HR/R R/DBC		1
3	Vurdere opprettning av eit kontaktutval for reiselivet som kan ha halvårlege dialogmøter med representantar frå kvar kommune.	kont.	eigen tid			?
4	Eigen EU-lobbyist frå Hallingdal i Brussel. (BTB)					?

b	Betre samspel og heilskapleg tenking mellom tradisjonelle reiselivsbedrifter, landbruksbaserte tilbod, kultur- og opplevelingstilbod og anna næringsliv.					
1	Initiativ for å setja i gang prosjekt der aktivitetstilbod knytt til landbruk blir kopla saman med utvalte reiselivsbedrifter.	2008	100.000	HR/RR/ Bondelaga		3
c	Arbeide for betre rammevilkår for reiselivsnæringa.					
1	Fellesgodefinansieringen	2007	eigen tid	RR		
d	Utvikle og profilere innfallsportane til Hallingdal					
1	Arbeide for å etablere informasjonssenter ved Hallingporten (Gulsvik)	2007	-	Flå kommune/ RR/HR		
2	Vurdere velkomstportalar ved andre innfartsvegar til Hallingdal.	2007	eigen tid	RR/HR		
e	Skapa sterkare forankringar til hyttefolket					
1	Etablere årlege kontaktmøte mellom kommunane si leiing og hytteeigarar (gjennom velforeiningar eller andre fora) etter Nes-modellen.	kont.	eigen tid	Kommuna ne		
2	Utarbeide lokal (regional) informasjon som kan sendast tomtekjøpar/hyttebyggjar tidleg tidspunkt.	2008	-	Kommuna ne		2
Mål 10 Landbruket skal vera ei sterk næring i Hallingdal						
	Strategiar					
a	Støtte tiltak som gjer det attraktivt for ungdom og satse på ei framtid innanfor primærnæringane.					
1	Stimulera til gards- og utmarksbasert turisme (Grøn turisme).	kont.	eigen tid	Bondelag/ HR		1
2	Permanent kurs- og rådgjevingstilbod til unge bønder til ein låg pris. (Etableraargrupper, mentortilbod, studieturuar, nettverksgrupper m.m.)	2007	-	HE/Landbr ukets fagsenter		?
b	Utvikle småskala matproduksjon, stimulere til høgare foredlingsgrad og legge til rette for betre distribusjon.					
1	Utgreie nisjeløysingar for landbruket i regionen (t.d.Hallingkost)	2007	100.000	Bondelaga		?
c	Vurdere næringsmessig utvikling av fjellområda. Utvikle kulturlandskap som t.d. stølsområda, som ein viktig ressurs, i ei næringsmessig utvikling.					

1	Etablere prosjekt mellom reiselivet og landbruket,	2008	-	HR/Bondelaga		2
2	Støtte tiltak for auka (bruk) produksjon av bioenergi	2007-2010	-	RR		2
INFRASTRUKTUR						
Mål 11 Utvikle effektive, trafikksikre og miljøvennlege kommunikasjonsårer						
	Strategiar:					
a	Vidareutvikling av hovudvegane til/frå Hallingdal.					
1	Påverke til at Ramsrudhellingane og Sokna –Ørgenvika blir gjennomført med byggestart 2007-2008.	kont.		RR		
2	Arbeide for at Rv7/Rv52 får ein nødvendig standardheving både i forhold til vedlikehald og trafikktryggleik	kont.	200.000 ¹²	RR		
3	Sikre at Rv7 over H.vidda og Rv50 Hol/Aurland blir prioritert som fullverdige vinterbrøyta vegar	kont.		RR		
4	Sette spesielt fokus på trafikkfarlige punkt på hovedvegene, og samarbeide om tiltak som er ønskelig i flere av kommunene (feks rundkjøring ved innkjøringen til tettstedene)	kont.		RR		
b	Vidareutvikle Bergensbanen og arbeide for realisering av Ringeriksbanen					
1	Regionrådet intensiverar innsatsen i arbeidet til Forum Nye Bergensbanen. (For å støtte arbeidet med Bergensbanen skal Regionrådet oppnemne ei effektiv og offensiv arbeidsgruppe (3 medl) for å støtte opp om FNBS arbeid regionalt.)	2007-2010	30.000/år	RR		
2	Samordna transporttilbod med chartertog til området (København – Hallingdal, Oslo – Hallingdal).	kont.		HR		

¹² Midlar avsatt i samband med kompensasjon arbeidsgjevaravgift

Mål 12 Det Digitale Hallingdal¹³ skal vera med å gje innbyggjarar og næringsliv ein enklare kvardag og fremje verdiskapning.						
	Strategiar:					
a	Legge til rette for tilgang til Internett og digitale tenester.					
1	Utvikle breidbandnett i Hallingdal i samarbeid med Hallingdal kraftnett, og sikre rutinga heilt fram til Oslo.	2007-2010 ¹⁴	14	Hkn/RR		
2	Trådløst Hallingdal					3
b	Betre digital samhandling mellom offentlege verksemder på tvers av forvaltningsnivåa					
1	Arbeide aktivt mot regionale/statlege nivå for å utnytte lokale løysingar best mogeleg	kont.	eigen tid	RU		
Mål 13 Vidareutvikle attraktive tettstadar i Hallingdal						
	Strategiar:					
a	Utvikle dei ulike kommunesentra sine fortrinn innan handel, service, tradisjonar og kultur.					
1	Fellesprosjekt om sentrumsutvikling i Hallingdal	2008	100.000	RR		2
b	Samarbeide om konkrete prosjekt gjennom ulike partnarskapsløysingar og kommuneplanprosessar					
1	Legge til rette for at alternative fornybare energikjelder kan takast i bruk i alle nye private og kommunale utbygningar.	kont.	-	Kommun.		1

¹³ Det Digitale Hallingdal = arbeidstittel på felles IKT satsing i Hallingdal

¹⁴ Hallingdal Kraftnett har påteke eit ansvar for utbygging av hovudnett i Hallingdal